

Ieteikumi pašvaldību enerģētikas rīcības plānu izstrādei

20.09.2013.

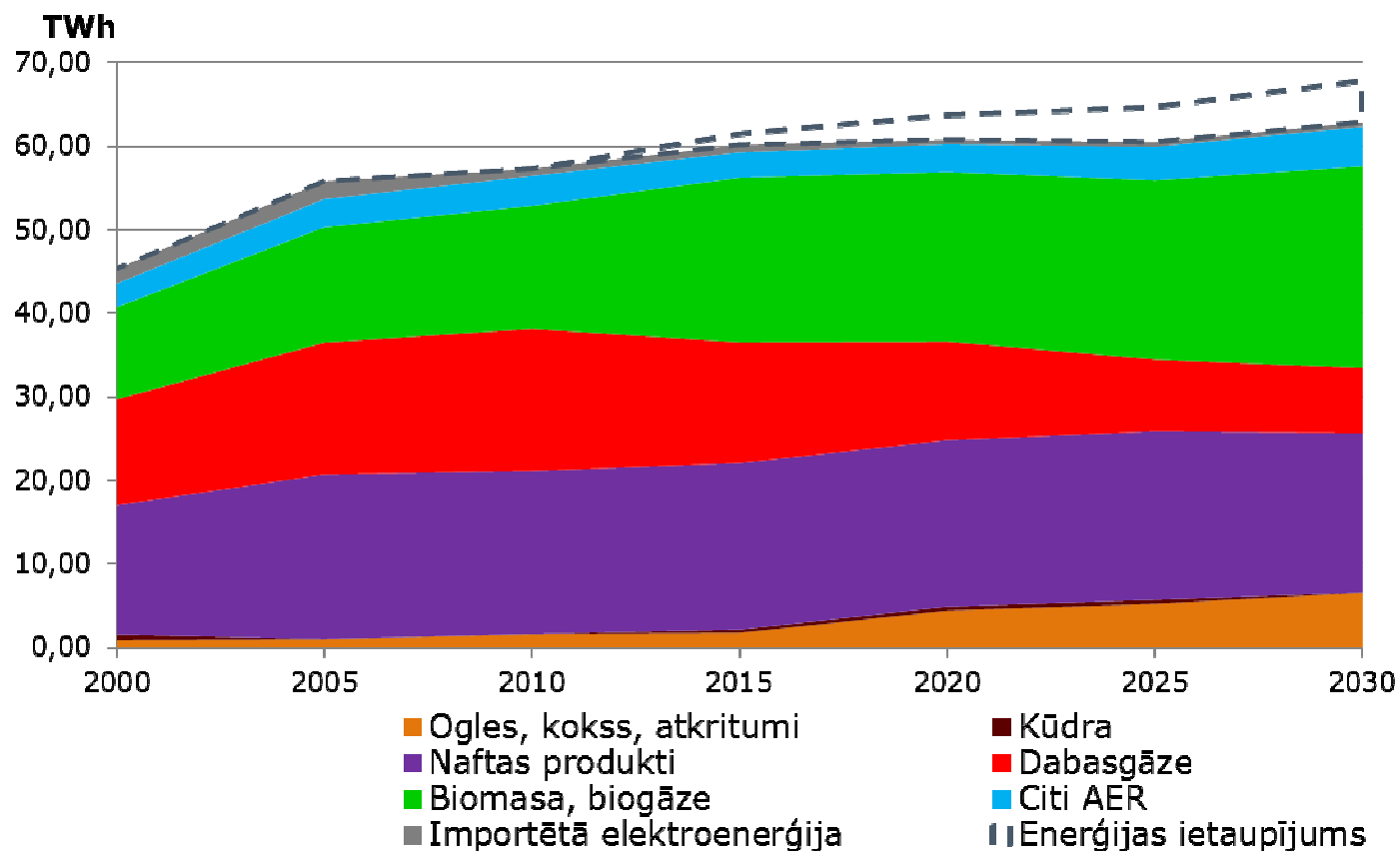
LATVIJAS REPUBLIKAS
EKONOMIKAS MINISTRIJA
MINISTRY OF ECONOMICS
OF THE REPUBLIC OF LATVIA

Prezentācijas saturs

- Energoefektivitātes Direktīva 2012/27/ES un energoefektivitātes mērķi Latvijā;
- Direktīvas ieteikumi un prasības attiecībā uz publisko sektoru;
- Latvijas enerģētikas stratēģija 2030;
- Ieteikumi pašvaldību enerģētikas rīcības plānam

Primārās enerģijas patēriņa prognoze līdz 2030.gadam

Energoefektivitātes Direktīva 2012/27/ES

- Eiropas Savienība (ES) norāda uz nepietiekamu progresu enerģijas taupīšanā;
- Direktīva izveido kopēju pasākumu sistēmu energoefektivitātes veicināšanai ES, kā arī paredz priekšlikumus tirgus barjeru novēršanai, kas kavē enerģijas piegādes un galapatēriņa efektivitāti un tādējādi radīs priekšnosacījumus, kas ļaus katrai dalībvalstij un ES kopumā ievērojami ietaupīt enerģiju;

Energoefektivitātes mērķi Latvijā I

- Aprēķināti atbilstoši Direktīvas 2012/27/ES prasībām;
- Indikatīvais enerģijas ietaupījuma mērķis līdz 2020.gadam:
 - Primārā enerģija - 28 PJ (7.78 TWh);
 - Enerģijas galapatēriņš – 19 PJ (5.28 TWh);
- Obligātais ietaupījuma mērķis līdz 2020.gadam – 10.9 PJ (3.03 TWh)

Energoefektivitātes mērķi Latvijā II

0,670 Mtoe (28 PJ)					
Atbilstoši aprēķināts gala enerģijas ietaupījuma mērķis	0,457 Mtoe (19 PJ) ←				
	0,261 Mtoe (10,9 PJ)				
	↑	↑	↑	↑	↑
	0,0044 Mtoe (0,18 PJ)	0,0036 Mtoe (0,15 PJ)	0,006 Mtoe (0,25 PJ)	0,0021 Mtoe (0,09 PJ)	0,245 Mtoe (9,33 PJ)
	Obligātā centrālās valdības ēku 3 % platības renovācija	Pašvaldības ēku renovācija	Daudzdzīvokļu ēku renovācija energoefektivitātes paaugstināšanai	Energoefektivitātes uzlabošana apstrādes rūpniecības komersantiem	Energoefektivitātes pienākumu shēma enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem vai papildu alternatīvie pasākumi
	Publisko ēku energoefektivitātes pasākumi				
ES fondu finansējums					Energoefektivitātes veicināšanas normatīvi un citi pasākumi

Direktīvas 2012/27/ES ieteikumi attiecībā uz publisko sektoru I

- Norādīta publiskā sektora svarīgā loma energoefektivitātes jomā, ņemot vērā, ka kopējais publiskā sektora izdevumu apjoms ir līdzvērtīgs 19 % no ES iekšzemes kopprodukta;
- Publiskajām struktūrām valsts, reģionālā un vietējā līmenī vajadzētu būt par paraugu energoefektivitātes ziņā.

Direktīvas 2012/27/ES ieteikumi attiecībā uz publisko sektoru II

- Jārosina pašvaldības un citas publiskās struktūras pieņemt integrētus un ilgtspējīgus energoefektivitātes plānus;
- Jāizmanto pieejamie ES finanšu instrumenti un inovatīvi finansēšanas mehānismi, lai praktiski uzlabotu publisko struktūru ēku energoefektivitāti;

Direktīvas 2012/27/ES prasības attiecībā uz publisko sektoru I

- **5. panta 7. punkts:** Dalībvalstis mudina publiskās struktūras, tostarp reģionāla un vietēja līmeņa struktūras:
 - a) pieņemt energoefektivitātes plānu, atsevišķu vai kā daļu no plašāka klimata vai vides plāna, kurā iekļauti konkrēti enerģijas taupīšanas un energoefektivitātes mērķi un darbības, nolūkā sekot centrālās valdības ēku piemēram,
 - b) ievieš energovadības sistēmu, tostarp energoauditus, kā daļu no sava plāna īstenošanas;
 - c) vajadzības gadījumā izmantot energopakalpojumu uzņēmumus un energoefektivitātes līgumu slēgšanu, lai finansētu renovācijas un īstenotu plānus energoefektivitātes uzturēšanai un uzlabošanai ilgtermiņā.

Direktīvas 2012/27/ES prasības attiecībā uz publisko sektoru II

- **6.panta 3.punkts:** Dalībvalstis mudina publiskās struktūras, tostarp reģionāla un vietēja līmeņa struktūras, sekot to centrālo valdību piemēram un iegādāties tikai tādus ražojumus, pakalpojumus un ēkas, kurām ir augsts energoefektivitātes līmenis. Dalībvalstis mudina publiskās struktūras, izsludinot pakalpojumu konkursus, kuros enerģija ir svarīga sastāvdaļa, izvērtēt iespēju noslēgt ilgtermiņa energoefektivitātes līgumus, kas nodrošina enerģijas ietaupījumu ilgtermiņā.

Direktīvas 2012/27/ES prasību pārņemšana

- Direktīvas prasības nacionālajos tiesību aktos jāpārņem līdz 2014.gada 5.jūnijam (ir atsevišķi īsāki termiņi);
- Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi Konceptiju par Direktīvas prasību pārņemšanu normatīvajos aktos;
- Plānots jauns likums, atbilstoši Ministru kabineta noteikumi, kā arī grozījumi esošajos likumos (piemēram, Publisko iepirkumu likumā)

Enerģētikas stratēģija 2030

- **Mērķis:** Veicināt konkurētspējīgu ekonomiku, veidojot sabalansētu, efektīvu, ekonomiski, sociāli un ekoloģiski pamatotu, uz tirgus principiem balstītu enerģētikas politiku.
- **Viens no izaicinājumiem:** Energoefektivitātei ir jāklūst par **horizontālu starpnozaru politikas mērķi**, iekļaujot to citās politikas jomās (reģionālā un pilsētu attīstība, transports, rūpniecības politika, lauksaimniecība).

Kāpēc vajadzīgi pašvaldību enerģētikas rīcības plāni ?

- Lai nodrošinātu pašvaldību teritoriālā plānojuma ilgtspējību;
- Lai novērtētu un plānotu enerģētikas sektora ietekmi uz vides un sociālajiem jautājumiem;
- Lai atvieglotu pašvaldībai, komersantiem un iedzīvotājiem lēmumu pieņemšanu;
- Ideālā gadījumā - Lai veidotos pamats energovadības sistēmas ieviešanai pašvaldībā.
- Prasības ES struktūrfondu plānošanas periodam 2014.-2020.gadam – izstrādes procesā;

Plānotās ES Struktūrfondu programmas 2014.-2020.gadam I

PĀREJA UZ EKONOMIKU, KURA RADA MAZAS OGLEKĻA EMISIJAS VISĀS NOZARĒS

- **Prioritāte:** sekmēt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu mazos un vidējos uzņēmumos;
mērķis : veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu un enerģijas patēriņa samazināšanu apstrādes rūpniecības nozarē;
- **Prioritāte:** atbalstīt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu sabiedriskajās ēkās un mājsaimniecībās;
mērķis: sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un sekmēt atjaunojamo energoresursu izmantošanu publiskajās un dzīvojamās ēkās, lai nodrošinātu energoresursu ilgtspējīgu izmantošanu;
- **Prioritāte:** veicināt atjaunojamo energoresursu avotu ražošanu un sadali;
mērķis: uzlabot centralizēto siltumapgādes sistēmu energoefektivitāti un sekmēt vietējo atjaunojamo energoresursu izmantošanu centralizētajā siltumapgādē.

Plānotās ES Struktūrfondu programmas 2014.-2020.gadam II

□ Plānotais finansējums:

- 227 milj.LVL - ēku energoefektivitātei;
- 37,5 milj.LVL - centralizētajai siltumapgādei.

□ Informācija par gatavošanos 2014.-2020.gada ES fondu plānošanas periodam un Darbības programmu «IZAUGSME UN NODARBINĀTĪBA» :

[HTTP://WWW.ESFONDI.LV](http://www.esfondi.lv)

Ieteikumi enerģētikas rīcības plānam

- Tiks papildināti **«Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī»** - jauns 11. pielikums «Enerģētikas rīcības plāns»;
- Tiks papildinātas **«Nozaru politiku vadlīnijas pašvaldībām** (Nozaru politiku vadlīnijas, kas būtu jāņem vērā izstrādājot pašvaldību attīstības programmas)» - 20.nodaļa «Vadlīnijas enerģētikas un energoefektivitātes jomā».

Ieteikumi Enerģētikas rīcības plānam

- Pašvaldība izstrādā enerģētikas rīcības plānu (ERP) ne mazāk kā trīs gadu periodam, un tas var iekļauties attīstības programmā kā attīstības programmas sastāvdaļa vai pielikums, vai arī var būt atsevišķs dokuments;
- skaidri formulēti mērķi;
- tā realizācijai jānodrošina būtisks enerģijas ietaupījums;
- izstrādāšanā un īstenošanā jāiesaista pašvaldības iedzīvotāji un komersanti un tie periodiski jāinformē par ERP īstenošanas gaitu;

Esošās situācijas apraksts, iekļaujot tajā:

- Īsu informāciju par reģiona administratīvo struktūru vai atsauci uz nodaļu Attīstības programmā, kur šāda informācija pieejama;
- Īsu informāciju par demogrāfisko situāciju un prognozēm tuvākajiem 5 gadiem vai atsauci uz nodaļu Attīstības programmā, kur šāda informācija pieejama;
- Īsu informāciju par reģionā pieejamiem sadales tīkliem un galvenajiem enerģijas piegādātājiem (elektroenerģija, dabasgāze, centralizētā siltumapgāde);

Centralizētās siltumapgādes sistēmas (CSS) raksturojums:

- Uzstādīto katlu iekārtu un siltumtīklu raksturojums;
- Pieslēgto mājsaimniecību, uzņēmumu un institūciju skaits un īpatsvars (%);
- Siltumenerģijas pieprasījuma raksturojums un tendences.
- Izmantotie energoresursi – vietējie, importētie un to izmantošanas apjoms;
- Vietējo energoresursu izmantošanas paplašināšanas iespējas vai izmantošanas ierobežojumi;
- Energoefektivitātes uzlabošanas iespējas CSS;
- Alternatīvo risinājumu izvērtējums (augstas efektivitātes koģenerācija, efektīva centralizētā siltumapgāde, individuāla siltumapgāde), alternatīvo risinājumu izmaksu un ieguvumu analīze;

Ēku sektora raksturojums:

- pašvaldības īpašumā esošo ēku skaits un raksturojums (enerģijas patēriņš uz m² , ēku vecums, tehniskais stāvoklis, renovēto ēku skaits un ēku energosertifikātu skaits);
- daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku skaits un raksturojums, (ēku vecums, tehniskais stāvoklis, renovēto ēku skaits un ēku energosertifikātu skaits);
- plānotais pašvaldības atbalsts ēku energoefektivitātes uzlabošanā.

Cita informācija ERP:

- Iespējamais enerģijas ietaupījums pašvaldību un daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku sektorā (ēku siltināšana) un centralizētajā siltumapgādē - ražošanā (katlu iekārtu energoefektivitātes paaugstināšana, kurināmā nomaiņa) un sadalē (siltuma zudumu samazināšana);
- Jāizvērtē iespēja publiskajās struktūrās ieviest energovadības sistēmas ar mērķi labāk pārvaldīt savu enerģijas patēriņu;
- Jāizvērtē iespējas vajadzības gadījumā izmantot energopakalpojumu uzņēmumus un energoefektivitātes līgumu slēgšanu, lai finansētu ēku renovāciju un īstenotu plānus energoefektivitātes paaugstināšanai ilgtermiņā.

Paldies!

Ekonomikas ministrija
Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519
Tālrunis: 67013100
Fakss: 67280882
E-pasts: pasts@em.gov.lv
Mājas lapa: www.em.gov.lv
Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam
Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
MINISTRY OF ECONOMICS OF THE REPUBLIC OF LATVIA